
РЕШЕНИЕ

25.04.2019

пос. Октябрьский

КАРАР

57-254

Югары Ослан муниципаль районы Октябрьский авыл жирлеге территориясендә җәмәгать зиратларының эшчәнлеге тәртибен һәм жирләү урыннарын карап тоту Кагыйдәләрен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль закон, Россия Федерациисе баш дәүләт санитар табибының № 84 28.06.2011 ел карары белән расланган «Зиратларны, жирләү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм карап тотуга гигиена таләпләре» СанПиН 2.2882-11 туры китереп,

Югары Ослан муниципаль районы Октябрьский авыл жирлеге
карап чыгарды:

1. Югары Ослан муниципаль районы Октябрьский авыл жирлеге территориясендә җәмәгать зиратларының эшчәнлеге тәртибен расларга (1нче күшымта).
2. Югары Ослан муниципаль районы Октябрьский авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен расларга (2 нче күшымта).
3. Әлеге каарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында Октябрьский авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Октябрьский авыл жирлеге Башлыгы

Ш.Р.Азизов

Югары Ослан муниципаль районы
Октябрьский авыл жирлеге Советының
25 апрельдә кабул ителгән
57-254 номерлы карарына
№ 1 күшымта

Югары Ослан муниципаль районы Октябрьский авыл жирлеге территорииясендә җәмәгать зиратларының эшчөнлеге тәртибе.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Җәмәгать зиратлары эшчөнлегенең әлеге тәртибе (алга таба – Тәртип) "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. "Жирләү һәм жирләү эше турында" 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлек территориясендә һәр кешегә аның вафатыннан соң жирләү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, жирлек территориясендә гражданнар өчен әлеге Кагыйдәләр нигезендә жир биләмәсе (жәсәдләр) өчен түләүсез жир кишәрлеге бирү гарантияләнә.

1.2. Гражданнар үзләре Октябрьский авыл жирлеге Башкарма комитеты белдерүе белән жирләүне оештыра.

1.3. Октябрьский авыл жирлеге Башкарма комитеты зиратны карап тоту, төзекләндерү һәм төзекләндерү эшләрен башкара.

2. Жирләү тәртибе

2.1. Жирләү-кешенең жәсәден (жәсәдләрен) вафатыннан соң жирләү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, санитария һәм башка таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләргә туры китереп, йола гамәлләре.

2.2. Авыл жирлеге территорииясендә үлгән (үлгән) мәетне күмү җәмәгать зиратларында башкарыла:

- Октябрьский ав.(мөселман)
- Октябрьский ав (православие дине)
- Яңа-Болгар ав.(мөселман)
- Ключищи ав. (православие дине)
- Матюшино ав. (православие дине)

2.3. Үлгән (вафат булган) кешене күмү ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән паспорт яки шәхесен раслаучы башка документны күрсәтеп бирелгән үлү турындагы таныклык нигезендә башкарыла, ул жирләүне үз өстенә алган кеше тарафыннан башкарыла.

2.4. Җәмәгать зиратларында жирләү дин, хәрби, башка гореф-гадәтләрне һәм йолаларны исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Җәмәгать зиратларында ялгыз, туган жир биләмәләре (зоналары) аерым жир кишәрлекләре карала. Башка төр күмү каралмаган.

2.5. Җәмәгать зиратлары территориияләрендә үлгән кешене күмү өчен бушлай бирелә торган жир участогы күләме жирле үзидарә органы тарафыннан шул ук участокта үлгән ирнен яки якын туганының жирләрен жирләүне гарантияләү өчен билгеләнә.

2.6. Жирләү өчен бушлай бирелә торган жирләрнең күләме:

Жир кишәрлекләре күләме

Күмелү тәре	Озынлыгы,	Киңлеге,	Мәйданы,
	М	М	КВ. М
Ялгыз күмүләр	3,5	2,0	7,0

Туганнар каберлекләре	3,5	4,0	14,0
Урналар белән прах күмү өчен	0,8	1,1	0,88
Гайлә күмүе	3,5	8,0	28,0

Ялгыз күмелгән урыннар-жәмәгать зиратлары территориясендә үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмгән вакытта ире, якыннары, туганнары (балалары, уллыкка алынган, уллыкка алучылар, туганнары, оныклары, бабайлары, ә биләре), башка туганнары, законлы вәкилләре яки үлгән (һәлак булган) мәетне күмәргә бурычлы башка затлар жирләү өчен түләүсез бирелә торган урыннар (алга таба-шулай ук үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмәргә бурычлы – жирләүне гамәлгә ашыру бурычын үз өстенә алган зат) туганлық яисә гайлә күмү, шулай ук шәхесләре эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән яки хатыны, якын туганнары, яисә законлы вәкиле булмаган яисә алар жирләүне гамәлгә ашыра алмаган гражданнар турында билгеле булмау.

Туганнарны жирләү-мәрхүмне жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыннары, шул ук урында мәетнең хатыны яки якын туганы күмелүне гарантияләү өчен. Туган жирләү урыннары мәрхүмне жирләгендә, ягъни Башкарма комитетка мөрәҗәгать иткән көнне туган жирләү урыны бирү турында гариза белән бирелә.

Гайлә (туганнар) күмелгән урыннар-өч һәм аннан күбрәк үлгән туганнарын күмү өчен. Гайлә (нәсел) жирләү урыннары мәрхүмне жирләгендә дә бирелә.

2.7. Озын яктагы каберләр арасында ара 1 метрдан да ким булмаска тиеш, кыска як буенча — 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Кабернең озынлығы 2,0 м дан да ким булмаска тиеш, кинлеге — 1,0 м, тирәнлеге – 1,5 м дан да ким булмаска тиеш. Үлгән балаларны күмгән вакытта кабернең күләме кимергә мөмкин.

3. Кабер өстендейге корылмаларны урнаштыру һәм аларны карап тоту

3.1. Зиратларда кабер өстендей корылмалар (каберлекләр) һәм чардуганнар урнаштыру бары тик бирелгән жирләү урыннары чикләрендә генә рәхсәт ителә. Билгеләнелә торган кабер өсте корылмалары һәм коймалар жирләү урыннары чикләре өчен чыгып торырга яки күршеләрнекенә керергәт тиеш түгел. Кабер өсте корылмаларының биеклеге 2 метрдан, койма — 1 метрдан артмаска тиеш.

3.2. Кабер өсте корылмаларында (каберлекләр) язулар, чыннан да, бу урында күмелгән үлекләр турындагы белешмәләргә туры килергә тиеш.

3.3. Объектны билгеләнгән тәртиптә кешеләр сәламәтлегенә куркыныч тудыручи тузган дип тану очракларыннан тыш, кабер өсте корылмаларын (каберлекләрне) һәм койманы куллану строгы чикләнми.

3.4. Чоку корылмалары тәзелеш нормаларының һәм кагыйдәләрнең тиешле таләпләрен үтәп билгеләнә.

3.5. Гражданнар (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер өсте корылмалары (һәйкәлләр, чәчәк түтәлләре һ.б.) аларның милкә булып тора.

3.6. Авыл жирләгә Башкарма комитеты билгеләнгән кабер өсте корылмалары өчен матди җаваплылык тотмый.

3.7. Кабер өсте корылмасы, күмү өчен карау һәм күму турында мәгълүматлар булмаганда, соңылары законда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.

4. Зиратларның эш кагыйдәләре

4.1. Зиратлар көн саен ачык.

4.2. Зиратларда күмү көн саен 10.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

4.3. Зират территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тыңлыкны сакларга тиеш.

4.4. Зиратка килүчеләр хокуклы:

- әлеге тәртип таләпләренә туры китереп һәйкәлләрне урнаштыру;
- кабер участогында чәчәкләр утырту;
- гамәлдәге законнарда каралган башка хокуклар.

4.5. Зират территориясендә килүчеләргө тыела:

— авыл жирлеге Башкарма комитетына гражданлық хәле актларын теркәу органныры тарафыннан бирелгән үлем турында таныклыкны яисә медицина учреждениесе тарафыннан билгеләнгән рәвештәге документны курсәтмичә күмүне үз белдекләп башкарырга;

- зиратлардагы һәйкәлләрне, жиһазларны бозарга, территорияне чүпләргө;

- яшел үсентеләрне ватарга, чәчәкләр өзөргә, веноклар җыярга;

- этләрне йөртү, йорт хайваннарын йөртү, кошлар totу, җиләк-җимеш, гәмбә җыярга;

- грунт казу һәм төзелеш материаллары запасларын калдыру;

— бу урыннарда үз белдеге белән жирләү рөхсәт ителми. Мондый гамәлләр кылган затларга әйләнә-тирә мохиткә зыян китергән гамәлләр өчен гамәлдәге законнар чаралары кулланыла;

- зират территориясенең жәмәгать тәртибен һәм чисталыгын бозучы башка гамәлләр башкару.

4.6. Әлеге тәртипне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы.

Югары Ослан муниципаль районы
Октябрьский авыл жирлеге Советының
25 апрельдә кабул ителгән
57-254 номерлы каарына
№ 2 күшымта

Югары Ослан муниципаль районы Октябрьский авыл жирлеге территориясендә күмү
урыннарын карап тоту
Кагыйдәләре

Жирләү урыннарын карап тотуның әлеге Кагыйдәләре (алга таба — Кагыйдәләр) "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, авыл жирлекендә жирләү урыннарын тиешле тәртиптә тотуны тәэмим итү, зиратларны карап тогтуга санитар һәм экологик таләпләрне үтәү максатыннан чыгып эшләнә.

1. Жир кишәрлекләрен һәм зиратларны урнаштыруга таләпләр

1.1. Зират территориясе жирләү ысулына бәйсез рәвештә функциональ зоналарга бүленә:

-керү юлы;

- күмү урыны;
- зират периметры буенча саклагыч (яшел) зона.

1.2. Күмү зонасы зиратның төп, функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялгыз күмү, туганнарны күмү, гайлә күмүе һәм мемориаль корылмалар өчен жир кишәрлекләре, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән үлгән кешеләрне күмү өчен жир кишәрлекләре карала.

2. Күмү урыннарын жиһазлау һәм яшелләндерү

2.1. Жирләү урыннарын яшелләндерү һәм тәзекләндерү гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр белән башкарылырга тиеш.

2.2. Жирләү урыннарын төзү һәм тәзекләндерү буенча барлық эшләр дә булган агачларның, куакларның һәм үсемлек грунтларының максималь сакланышы белән башкарылырга тиеш.

3. Жирләү урыннарын тоту

3.1. Авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын (зиратларны) тоту авыл жирлеге Башкарма комитетына йөкләнә.

3.2. Авыл жирлеге Башкарма комитеты тәэмим итәргә тиеш:

- жир кишәрлекен күмү өчен билгеләнгән норманы үтәү;
- инженерлык жиһазларын, коймаларны, юлларны, зиратларны тәзек хәлдә карап тоту һәм аларны ремонтлау;
- зират территориясендә яшелләндерү, яшел үсентеләрне карау һәм аларны яңарту;
- зиратларны системалы жыештыру һәм чүпне вакытында чыгару;
- янгын куркынычсызлығы кагыйдәләрен үтәү;
- санитар нормаларны һәм кагыйдәләрне үтәү;

- чүп жыю өчен контейнер мәйданчыклатын төзекләндөрү;

4. Жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен бозган өчен контроль һәм жаваплылык

4.1. Өлеге кагыйдәләрнең үтәлешен тикшереп торалар:

- Авыл жирләгө Башкарма комитеты;
- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган очракларда башка хезмәтләр.

4.2. Өлеге кагыйдәләрне бозуда, шулай ук кабердә (табут) булган әйберләрне һәм кабердә ритуаль атрибутларны урлауда гаепле затлар Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә жаваплылыкка тартыла.